

Нісфоян С.С.

к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та ГРС
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

Мішуста О.О.

здобувач вищої освіти гр. ПТЛ-24м
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Амортизаційний фонд є одним із важливих джерел фінансування модернізації, реконструкції та оновлення основних фондів, оскільки нарахування амортизації має плановий, систематичний, характер, а тому є стійкими інвестиційними накопиченнями, що доступні господарюючому суб'єкту [1].

Слід зазначити, що амортизаційні нагромадження, зрештою, являють собою фонд майбутнього розвитку організації, і вони мають слугувати основою інвестиційного потенціалу підприємства та використовуватися за цільовим призначенням, інакше порушується об'єктивний економічний закон оборотності капіталу.

Перспективний розвиток підприємств залежить від економічно обґрунтованої амортизаційної політики, яка має бути спрямована на підвищення ефективності управління основними фондами та включає комплекс заходів, що дають змогу вчасно і якісно оновлювати основні засоби. Амортизаційна політика повинна передбачити не тільки формування достатніх коштів, а й їх використання відповідно до цільового призначення, які забезпечать безперервний процес ефективного відтворення [2].

Економічний потенціал країни безпосередньо залежить від стану основних виробничих фондів, їхній технічний рівень зумовлює зростання народного

господарства, рівень якості та конкурентоспроможності російських виробників. Систематичне оновлення основних фондів потребує значних фінансових ресурсів, які спрямовуються підприємством на модернізацію та реконструкцію устаткування та інших основних фондів, що спроможні забезпечити високу якість і конкурентоспроможність продукції, робіт і послуг російського виробника. Власні джерела інвестиційних ресурсів представлені у вигляді прибутку підприємства та амортизаційних відрахувань, мета і призначення яких фінансувати відновлення, реконструкцію та модернізацію виробництва. При цьому необхідно зазначити, що прибуток, на відміну від амортизаційних відрахувань, не є стабільним джерелом фінансування капітальних вкладень, тому для того, щоб забезпечити стабільність оновлення основних фондів, особливу увагу потрібно приділяти амортизаційній політиці організації.

Відповідно до міжнародних стандартів методи нарахування амортизації обираються суб'єктом підприємницької діяльності виходячи з двох концепцій:

- згідно з першою концепцією в перші роки роботи основні фонди експлуатуються найінтенсивніше, у зв'язку з цим у ці роки доцільно використовувати прискорені методи амортизації і, відповідно, нараховувати найбільші суми амортизаційних відрахувань;

- відповідно до другої концепції у зв'язку з тим, що в перші роки експлуатації основні фонди найменш зношені та потребують невеликих грошових коштів для підтримання їх у працездатному стані, доцільно використовувати сповільнені методи нарахування амортизації та нараховувати мінімальні суми амортизаційних відрахувань.

Відповідно до МБС (IAS) 16 «Основні засоби» протягом усього строку корисної експлуатації об'єкта можна застосовувати різні способи нарахування амортизаційного фонду, при цьому наголошується, що метод, який використовується, в обов'язковому порядку має відображати схему, за якою організація має економічні вигоди під час експлуатації цих активів. Міжнародні стандарти передбачають періодичний перегляд застосованих методів амортизації, і в разі, якщо схема отримання економічних вигод від експлуатації

об'єктів змінилася, необхідно змінити і метод нарахування амортизації цього об'єкта, а раніше нараховані суми амортизаційних відрахувань мають бути скориговані.

У нашій країні використовують обидві концепції нарахування амортизації шляхом використання до основної норми нарахування амортизації низки понижувальних і підвищувальних коефіцієнтів. У Росії порядок нарахування амортизаційного фонду встановлюється Податковим кодексом і Положеннями з бухгалтерського обліку. Податковий кодекс передбачає два способи нарахування амортизації: лінійний і нелінійний. ПБО 6/01 передбачають такі способи нарахування амортизації: лінійний спосіб, спосіб зменшеного залишку, списання вартості за сумою чисел років строку корисного використання, спосіб списання вартості пропорційно обсягу продукції (робіт).

Амортизаційна політика є складовою частиною економічної політики держави і являє собою найважливіший елемент управління економічного розвитку країни, впливу держави на економічні процеси в країні, є дієвим важелем стимулювання розвитку суб'єктів господарювання. Слід зазначити, що держава не регламентує жорстко процес організації та реалізації амортизаційної політики підприємств, їхні права та можливості в цьому питанні розширено, так, організації можуть самостійно визначати строк експлуатації об'єктів основних засобів та встановлювати способи нарахування амортизації.

Під час формування амортизаційної політики насамперед необхідно визначити склад основних засобів організації та провести їхню класифікацію, установити метод їхньої оцінки та обґрунтовано визначити за кожною групою основних засобів строк їхнього корисного використання і відповідно до цього розрахувати норми амортизації. На другому етапі робіт встановлюється за кожною групою основних засобів науково обґрунтований спосіб нарахування амортизації. Одним із найважливіших питань амортизаційної політики є вибір напряму використання амортизаційних відрахувань, тут розглядають два варіанти: накопичення амортизаційних відрахувань або в міру їхнього нарахування використання. На заключній стадії необхідно провести оцінку

ефективності амортизаційної політики шляхом аналізу грошових потоків і показників оновлення основних засобів.

Слід зазначити, що нині є негативні тенденції використання нарахованих амортизаційних відрахувань не за призначенням. Ці кошти нерідко спрямовуються на фінансування матеріальних оборотних коштів підприємства, покриття дебіторської заборгованості та інші господарські потреби. Відзначається також знецінення накопиченої амортизації у зв'язку з інфляцією та тривалими строками експлуатації об'єктів основних засобів.

Беручи до уваги значний моральний і фізичний знос основних виробничих фондів, необхідно особливу увагу приділяти питанню формування науково обґрунтованої амортизаційної політики, що забезпечить майбутній розвиток господарюючих суб'єктів, підвищення технічного рівня виробництва, оновлення фондів і підвищення ефективності діяльності організацій.

Є різні пропозиції щодо вдосконалення процесу формування та використання амортизаційних відрахувань, так пропонується зараховувати амортизаційні відрахування на спеціальні банківські рахунки, з яких зняття грошових коштів може бути тільки суворо за цільовим призначенням на фінансування відтворення основних фондів, придбання нового технологічного обладнання, збільшення виробничих потужностей.

Загалом можна зазначити, що вдосконалення амортизаційної політики повинно йти в напрямі правильного нарахування амортизаційного фонду, його грошового підтвердження, збереження та використання за цільовим призначенням, необхідно також розробити таку систему державного стимулювання цільового використання амортизаційного фонду, щоб вона була вигідна і підприємству та державі.

Список використаних джерел

1. Амортизаційна політика: сутність, проблеми, напрями вдосконалення / В. М. Шаповал, Т. В. Герасименко, Л. А. Бондаренко // [Науковий погляд: економіка та управління](#). - 2019. - № 2. - С. 72-80.
2. Хотомлянський О., Колосок В. Амортизаційний фонд як джерело

відтворення основних засобів / О. Хотомлянський, В. Колосок // Економіка України. – 2004. – №3. – С 38 -42

3. Яшан Ю. В. Напрямки підвищення ефективності відтворення і використання основних засобів / Ю. В. Яшан // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2012. – № 22, ч. II. – С. 105 – 111.

Нісфоян С.С.

к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та ГРС
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

Момонт Р.В.

здобувач вищої освіти гр. ПТЛ-24м
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах сучасної економічної невизначеності підвищення фінансової стійкості підприємства стає вкрай важливим аспектом його діяльності. В Україні це питання залишається актуальним, оскільки підприємства, особливо малі та середні, часто стикаються з непростими фінансовими проблемами. Необхідність підвищення фінансової стійкості підприємства є невід'ємною частиною економічної політики країни, тим більше в умовах глобальної економічної невизначеності, коли ризики фінансової кризи можуть виникнути в будь-який момент. У зв'язку з цим, актуальним стає питання про пошук напрямів для підвищення фінансової стійкості підприємств.

У фінансовій літературі пропонується безліч визначень поняття